Autorem niniejszego „Wykazu" jest Sebastian Girtler.
„Wykaz" wyłączono z rkpsu Nr. 5176 i oprawiono w r. 1943.

Krotki z niektoremi Wyiaśnieniami Wykaz
Stanu Szkoły Gł. Akademii Krakowskiey
od dnia 15 Lipca 809
po dzień 1 Stycznia 812.

Wykaz krótki

Stanu Akademii Krakowskiey, iey okoliczności i czynów.

od d. 15 Lipca 809 to iest od dnia weyścia Woysk Polskich do Krakowa.

po dzień 7 Stycznia 812, iako po dzień Installacyi Zwyszokiey Dyrekcyi Eduk. Narod.

Zaraz po weyściu Woysk Polskich do Krakowa, w Zaprowadzonym Urzędzie Administracyjnym Powiatu Krakowskiego ustanowiony był Radca Wydziału Edukacyi, i tym był mianowany JP Przybylski występuiący w Szkole Główney Nauczyciel.

Ten w krótce dla słabości zdrowia, na prośbę swoią, od tego Urzędu uwolniony, a na iego mieysce mianowany Radzcą Wydziału Edukacyi JW. Antoni Hrabia Stadnicki z Żmigrodu, a razem Prezesem Kommissyi do interesów Akademickich, przytomność bowiem tutay Akademii, obszernieyszym nierównie uczyniła ten przedmiot i dla tego, postanowiona była kommissya do interesów Akademickich, złożona z czterech kommissarzy i tyluż Assessorów, tuszy z porządku, który był oraz wice-Prezesem, miał Wydział Gabinetów i Muzeów, drugi Domów, 3ci funduszów i Aktów, 4ty Szkół niższych.

Czynności tey kommissyi.

Sprawdzone zostały reiestra Gabinetów i Muzeów, przez zrewidowanie ich i porównanie z Inwentarzami, postarano się zapewnić o ich całości, przez wzięcie ... od Professorów ówczasowych za ich całość. Dołożono starania o wyrobienie uwolnienia domów Akademii od kwaterunku, nie podobna bowiem było bez funduszów i dochodów, podeymować koszta od tegoż kwaterunku nieoddzielne. Weszła Kommissya w wszelkie rachunki, z Osobami, które z różnych względów miały sobie dane różne kwoty, to na Administracyą ogólną, to na potrzeby Katedr itd, restytuiące kwoty od nich odebrane, i z tych pieniędzy opędzano wszelkie potrzeby. Z tego przychodu popłacono naddatki udowodnione, odchodzącym Professorom cudzoziemcom, z tego przychodu opłacano Kancellistów, Bedellów i Stróżów, z niego utrzymywano Ogród Botaniczny, dano 3000 Złł. R. bancocellami Wiedeńskiemi w nominalney wartości, na potrzeby Drukarni Szkoły Główney itd. i to po dzień 17 Stycznia 810, bo dopiero w tym dniu, pierwszy raz z Kassy Powiatowey, na pensye i wszelkie potrzeby Szkoły Gł. i Szkół w obrębie Miasta Krak. dano 10000 Złł. R. bancocell Wiedeńsk. w nomin. wartości. Podano Urzędowi Admin. konsygnacyą funduszów. Zapewniono się o całości Archiwum funduszu Eduk., tudzież Kancellaryi Szkoły Gł., rozciągniono dozór na roboty w obudowie. W dniu 1 Września 809 przestano zapytanie do Urzędu Admin., kiedy i iakim trybem Szkoły rozpocząć się miały, trwało bowiem zawieszenie broni, a zatem sama kommissya nie wiedziała, coby iey przedsięwziąć w tey mierze należało, tym czasem iednak zatrudniono się opatrzeniem domów Szkolnych w mieyscowe istotne potrzeby.

Właśnie w chwili, gdy przyszła wiadomość o zawartym traktacie Wiedeńskim, przybywszy JW Antoni Hrabia Stadnicki z Żmigrodu, iako Kommissarz od Rządu Centralnego, a przeyrzawszy podany sobie Układ Nauk, żądał niezwłocznego przedstawienia Kandydatów. ~~Co~~

Co gdy uskutecznionem zostało, rozpoczęły się Nauki w Gimnazyum i po Szkołach niższych, i zaraz kommissya do interesów Akadem. rozwiązaną została, Radzca Wydziału Eduk. swoie Urzędowanie, względnie tych Szkół kontynuował w Urzędzie Administr., interessa zaś Akademii, iednemu z członków teyże Kommissyi, przez tegoż Kommissarza od Rządu Centraln. powierzone zostały do administrowania, przez uchylanie się bowiem i wyiazd wszystkich Professorów cudzoziemców, na żadną perswazyą skłonić się do zostania tutay nie chcących, właściwie Akademia upadała.

Wówczas Zatrudniono się ułożeniem Proiektu Urządzenia Szkoły Główney; nayprzód postarano się dojść iaką kwotę Rząd Austr. w ostatnim Roku przeznaczył na Szkołę Gł. i Szkoły w obrębie Miasta Krakowa,

i kwotę z takowego ścisłego obrachunku wyciągnioną, przyięto za zasadę dochodu i wydatku rocznego, i na tey zasadzie proiektowany był, ułożony Etat. Potém zastanowiwszy się nad dogodnością Ustawy Austr: przez którą ustanowiony był Senat Akademicki do rządu Szkoły Głł, złożony z Rektora, 4ch Dyrektorów, tyluż Dziekanów, tyluż naystarszych w każdym wydziale Nauk Professorów, z Dyrektora Gymnazium, Dyrektora Szkół Normalnych, i Syndyka, proiektowano Radę Szkoły Głł złożoną z Rektora, 4ch Dyrektorów Fakultetu, tyluż Dziekanów, 2 Dyrektorów Gymnazium i Szkół Normalnych, tudzież z Prokuratora i Sekretarza; i Osoby do tych Urzędów proponowano. Ustanowienie to dlatego zdawało się być dogodném, iż Rząd Szkoły Głł był miasto w ręku Osób znaiących Nauki, ich stosunki i związki, Osób Wysłużonych i Zasłużonych w Stanie Naucznym a zatém świadomych Stanu tey Akademii, iey praw, przywileiów, funduszów i interessów, a Professorowie byli maiąc przed sobą obszerne prac swoich pole, temu się tylko poświęcić mieli, a być wolnemi od zatrudnień im niewiadomych a nawet z wielu miar, często obcych.

Proponowano także na Katedry, na niektóre Emerytów, którzy się ieszcze podiąć chcieli, na inne Professorów byłych za Rządu Austr:, na inne, Osoby, mniey więcey z swey zdatności znane, na inne (1) Zastępców, na niektóre nakoniec Kandydatów dla braku Osób nie podano, (2) z tém wszystkiém nie można było zgodnie z prawdą powiedzieć, iak iest w Książeczce drukiem ogłoszoney, maiącey napis Sprawa z Ściśleyszego Urzędowania Izby Edukac: na karcie 45, iakoby Etat obeymował tylko, Urzędników, Emerytów i Professorów do Szkół niższych, a iż dopiero Izba Eduk: Professorami Katedry w Szkole Głł obsadziła. Proponowano także zaprowadzenie Instytutu Kralewskie. (3.)

Nakoniec proponowano niektóre ogólne Ustawy, do Urządzenia Szkoły Głł, a wreszcie Ustawy byłey Kommissyi Eduk: do zachowania przepisano, ile one i w czém, nie sprzeciwiały się Artykułowi w Urządzeniu do zachowania podanym i przepisanym.

Skoro te wszystkie proiekta wygotowane i JOXciu JMći Naczelnemu Wodzowi podane zostały, tedy Tenże władzą swoią iaką miał wówczas Namiestnika Napoleona W. w rządzeniu tą częścią Kraiu, proiekta te wszystkie, przyiął i zatwierdził, a następnie w Dniu 2 Grudnia 809 wydał.

Zaprowadzenie tegoż Urządzenia, tudzież Rady Szkoły Głł i iey czynności.

W dniu 5 Grudnia 809 zeszły się do Kollegium Fizycznego Osoby mianowane do składu Rady Szkoły Głł, na Posiedzenie, obwieszczone przez Rektora, przybył na to Posiedzenie JW Referendarz Cywilno-Woyskowy przy JOXciu JMći Naczelnym Wodzu, a zagaiwszy go krótką przemową, oddał do zachowania, iako Prawidło, Urządzenie rzeczone, a Etat Prokuratorowi, po czém oddalił się.

Po oddaleniu się tegoż JWgo Referendarza, Prokurator przeczytał Etat, i uchwalono natychmiast, aby wszystkim Osobom przez Etat mianowanym, posłane były niezwłocznie wezwania, co też zaraz uskutecznionem zostało, wyznaczono także Delegacyą do JOXcia JMci, w celu oświadczenia Mu imieniem Szkoły Głł uszanowania i wdzięczności.

Osoby wezwane pospieszyły do swego powołania, niektóre opuściwszy inne swoie widoki, i korzyści, w ufności, że Rząd kraiowy nie puści mimo, tego ich poświęcenia się dla sprawy publiczney, w przedmiocie, tak wielkiey wagi, iak iest oświecenie publiczne.

Na drugiem Posiedzeniu Rady Szk. Głł /: pominąwszy tak wiele bardzo rozmaitych przedmiotów, które załatwiać było potrzeba :/ powyznaczano Delegacye, do ułożenia Ordynacyi dla Prokuratora, względem Posiedzeń i Kancellaryi, tudzież proiektów przez Urządzenie do wypracowania poleconych, Zalecono wydrukowanie tegoż Urządzenia, i przesłania go do wszystkich Zgromadzeń Szkolnych.

Przesłano potem wyrazy submissyi JW. Ministrz Spraw Wewnętrznych, i polecenia się Jego łaskawemu względowi, odebrano od N. Jego Reskrypt bardzo pochlebny, który tem więcey wszystkich zagrzał do pełnienia swych obowiązków.

Daley Rada Szkoły Gł. udała się z prozbą do Biskupów i Prezesów Urzędów admin. o wiadomość o Stanie Szkół osobliwie miejskich i wieyskich po ich Dyecezyach i Powiatach, tudzież wydała wezwania do Rządców Szkół Wydziałów i Podwydziałów, aby przysłali rapporta o Stanie Szkół ich Rządowi powierzonych, a to tak co do Stanu Nauk, z liczby i postępu Uczniów, iako też co do Stanu Budowli szkolnych, funduszów i dochodów, i te wiadomości stąd powzięte postanowiły za przedmiot do Rapportu dla JW. Ministra Spraw Wewn. właśnie w ówczas przesłać się mającego.

Zatrudniono się potem przedmiotami Rządu Wewnętrznego, a naypierwey Naukowemi 1º na mieysce JX Bystrzyckiego, Etatem mianowanego Professorem Fizyki, który od tego wymówił się Urzędu, przeznaczono w moc punktu 6. Art. XXI. Urządzenia JP. Romana Markiewicza, bawiącego w Paryżu, którego Talenta i Zdatność już nadto były znane Radzie Szk. Gł., a które przyrzekł przez parę lat uzdatnić się ieszcze lepiey. 2º Ponieważ JP. Markiewicz nie zaraz miał objąć Katedrę Fizyki, przeto na tymczasowego zastępcę tey Nauki wezwano JP. Tomasza Wysockiego Pro-Rektora Szkół Dominikańskich od lat 18, znanego z Nauki, pracowitości i chwalebnych obyczaiów, któremu także 3º oddawano aktualne Zastępstwo Profesorowi z Katedry Mechaniki i Hidrauliki. 4º Ponieważ przez przeznaczenie JP. Romana Markiewicza na Professora Fizyki, Katedra Philos. spekulatywey, na którą teraz był Etatem mianowany, była wakuiąca, tey Zastępcą aktualnym mianowano JX. Jarońskiego. 5º Ponieważ JP. Kopowicz Etatem mianowany Prof. Matem. Elem. wymówił się, przeto wezwano JP. Karola Bożuchalskiego dawniey Kandydata przy Szkole Gł., dobrze zaleconego przez JW. Jana Śniadeckiego Rektora Wileńsk. 6º Przez wymówienie się JP. Chambrez od Nauczycielstwa Architektu, Urząd ten zawakował, 7º Ponieważ Urząd Professora na Katedrę Optyki &c. i Astron. był wakuiącym, a osadzenie tey tak ważney Katedry, do której przywiązany był Urząd Dyrektora Obserwatoryum, żeby było tak iak należy dla dobra Kraiu, honoru Akad. i pożytku Uczniów, zgoła z potrzebną przezornością, nie było tak łatwem do wykonania, wolano więc, ile że do tey wyższey Nauki, nie było przysposobionych Uczniów, zamiast do czasu osadzenia iey, niż uchybić sprawie publiczney, wezwano tylko JP. Joachima Karkoszyńskiego Professora w Gimnazyum, aby zapisywał Obserwacye Meteorologiczne. 8vo Nakoniec w skutek Art. XXVII Urządzenia, rozpoczęła Rada Szk. Gł. z JP. Bandtkie umowę, względem Urzędu Bibliotekarza, którą iak świadczą Akta Szkoły Gł. iuż do zupełney doprowadziła doyrzałości, gdy tym czasem Izba Eduk. umowę tę wdaniem się swoiem odmieniła, i przybycie tegoż JP. Bandtkie na Urząd Bibliotekarza sama wstrzymała, a potem w Sprawie z Sciolety swego Urzędowania tegoż JP. Bandtkie czytnie między Osobami przez siebie na Urzędy Nauczycielskie do Szk. Gł. wezwanemi, dla udowodniania, że nie było Professorów w Akademii i ona ich dopiero postanowiła. ~~Pożyteczne~~

Powtóre załatwiano przedmioty Ekonomiczne, przepisano Ordynacye dla Burs, dla Ogrodu Botanicznego, zrobiono umowę z JP. Hagner o kupno Gabinetu Historyi Natury, i pierwszą ratę w kwocie ~~…~~ 833 zł 6. zapłacono, Osoby bowiem nie będąc same zapłaconemi, widząc dogodność tego nabycia, chętnie ponosiły nie dostatek, aby dogodzić sprawie publiczney; dla tego też z tem większem zadumieniem tey Osoby w Sprawie z Sciolety Urzędowania na Karcie 47 czytały, że Izba Edukacyyna nabycie tegoż Gabinetu, sobie przypisywała.

Wprowadzono potem przygotowane Proiekta pod deliberacyą, które przyiętemi zostały, a ponieważ w tym właśnie czasie JW. Minister Spraw Wewnętrznych, uwiadomił Radę Szk. Gł. iż przechodzi odtąd pod Zwierzchnictwo Izby Edukacyyney, pospieszyła więc tażże Rada przesłać Izbie Edukacyyney wyrazy uszanowania, rapporta wszelkie, ordynacye i proiekta.

W krótce potem przybył Nayiaśnieyszy Pan, którego Szk. Gł. na Amfiteatrze Gimnazyalnym przyymowała, gdyż Sala Jagiellońska potrzebowała znacznieyszych Kosztów na swoię restauracyę, i restauracya ta, tak prędko nie mogła była bydź uskutecznioną. Czytał Rozprawę JP. Józef Sołtykowicz, którą tym czasowo na

Pismie Nayiaśnieyszemu Panu złożył, bo Rada Szk. Gł. na Posiedz. dnia 15 Maia 810 dla uwiecznienia Pamięci bytności Króla JMci onę drukiem ogłosić, tudzież Pomnik nad Drzwiami Amfiteatru sporządzić postanowiła.

Wkrótce wzięte zostało Archiwum Akademii do Warszawy, nim go ztąd wywieziono, przesłano Izbie Edukacyyney w tey mierze prozbę, odebrano odpowiedź, iak świadczą Akta Szk. Gł., że to iest na Rozkaz JW. Ministra Sprawiedliwości, zaniesiono przeto prozby do Nayiaśnieyszego Pana, a gdy JW. Minister Sprawiedliwości tak pismiennie, iako też będąc w Krak. iako Kommissarz Pełnomocny JKMci do zaprowadzenia Kodexu Napoleona, prezentuiącey Mu się Akademii, ustnie wymawiał tan Król, oświadczaiąc iż to bez Jego było woli, Szkoła Gł. usprawiedliwiwszy się, powtórzyła Izbie Eduk. swoie reprezentacye i prozby, iaka zaszła odpowiedź, świadczą Akta Szk. Gł.

Po tem pierwszem nayprzyiemnieyszem wydarzeniu, wkrótce nastąpiło drugie, bo Izba Eduk. odmówiła Radzie Szkoły Gł. dozoru nad Szkołami po Kraiu przez Urządzenie z 2 Grud. 809 iey wróconego, chociaż Urządzenia tego Nayiaśnieyszy Pan nie uchylił żadnym Wyrokiem. Rada Szkoły Gł. przestała z tego powodu Izbie Edukacyyney reprezentacye i prozby, o nienaruszalność iey praw Szkoły Gł.

Za tem drugiem poszło trzecie, bo Izba Edukacyyna nie z powodu względu na kurs bankocetli, iak iest w Sprawie z Sześcioletn. Urzędowania na Karcie 48, ale daiąc przyczynę, iakoby wszystkich Urzędników Cywilnych pensye, do połowy zredukowane bydź miały, (iak to w Aktach Rady Szkoły Gł. z Miesiąca Czerwca 810 widzieć można:) zredukowała wszystkie pensye, a nawet kwoty na Administracyą i potrzeby Katedr do 2/3, a zatem znowu nie do 3/4 iak w rzeczoney Xiążeczce iest powiedziane. Po dwakroć podawane były prozby i przedstawienia, Izba Eduk. nie odmieniła nic z swego rozporządzenia, oprócz, iż tylko ci maią w całości pobierać, którzy nie maią więcey nad 500 Złł. pol. pensyi. Lecz co nay większey zastanowienia iest godnem, że w owey Xiążeczce nic nie wspomniano bynaymnieу o tem, że wiele Osób, nawet takich, które bez winy, bez oskarżenia, bez przekonania, bez sądu,(x) poodalanemi zostały, nie zapłacono po dziś dzień z Roku 1810 na 811, nawet w 2/3 rachuiąc, kiedy tym czasem przez mylny rachunek niektóre nadto więcey i powinny powrócić, a co Izbie Edukacyyney wiadomem było, gdy Rachunek sprostowany przezemnie sporządzony na wezwanie Zastępcy Prefekta i w skutek Rozporządzenia Izby Eduk. do d. 1 Lipca 1811 wykazuiący iak naydokładniey, co kto odebrał, ile mu się ieszcze należy, lub ile nadebrał, oddany przezemnie w Sierpniu 811 do Prefektury, tu się znayduie, podobny ieden exemplarz Kassyer Szkoły Gł. przesłał był Izbie Edukacyyney iescze podobno.

Widząc Rada Szkoły Gł. stan ówczas obecny, prosiła Izby Eduk. o przysłanie od Niey Delegacyi, któraby wszystkie potrzebne była w stanie uczynić wyiaśnienia, aby skrócić drogę czynienia, i zbliżyć iak nayprędzey dla Dobra Kraiu, zaprowadzenie porządku w rzeczach Edukacyynych; odpowiedzi, iak świadczą Akta, odebrała Rada Szk. Gł., że gdy tego Izba Eduk. widzieć będzie potrzebę, tedy wezwie Delegacyą, a w inney, że Izba Eduk. nie ma myśli obalić Szk. Gł. w Krak. ale zaprowadzić drugą w Warszawie. (5.)

Gdy się to działo, iuż czwarte, niemiłe rozporządzenie przyszło od Izby Edukacyyney, to iest przysłała dla JP. Markowskiego nominacyą na Professora Chemii, nie mogła Rada Szkoły Gł. oboiętnie tego przyiąć z następuiących sprawiedliwych powodów, Pierwszy na Professora Zastępcę był przeznaczony Etatem JP. Jaworski, w skutek tego, z Wilna wezwany, był iuż w drodze, a zatem oczywiście działa się krzywda JP. Jaworskiemu, a Rada Szk. Gł. była wystawiona na to, żeby była sprawczynią bez winy swoiey tego zawodu i pokrzywdzenia. Drugi że wiadomo=

(x) po rozwiązaniu Rady Szkoły Gł., które nastąpiło d. 15 Grud. 810, a to oddalenie od 1 Września 811.

iże Izba Eduk. JP Markowskiego Professorem, Onemu Bosso się przeznaczyła, nie można bowiem było niedostrzegać wy=
raźnego uszkodzenia i pokrzywdzenia wszystkich Osób, egzystujących, zasłużonych i dawniey pracujących Naucży=
cieli, których pensye Izba Eduk. zredukowała do 2/3, gdy tym czasem całkowitą wyznaczała dla innego ~~zaczynającego~~
~~ego~~ dopiero uczyc, i żadnych nie maiącego zasług; owszem dla tego, który przed 25 laty kosztem Funduszu
Eduk. wysłany do Francyi na nauczenie się Chirurgii, aby potem był tey Pfrem w Szkole Głó, przed wyiaz=
dem złożył sponsyą, na przysięgi u nas w Stanie Nauczyc. maiąca, iako starać się będzie nauczyć, od=
powiedzieć zaufaniu, i powróci dla dawania tey Lekcyi w Szk. Gł., potem pod różnemi pozorami, uzyskawszy
iescze na 4ty rok pozwolenie zostania w Francyi i funduszu z przyrzekłszy, iak nayuroczyściey, powrocić i
dopełnić przyiętych obowiązków, potem niedotrzymał przyrzeczenia, zrobił zawód, iest dłużnikiem funduszu,
i od wszystkich dawnieyszych Akademików, ile tey okoliczności dobrze świadomych, iako taki iest pogar=
dzany. Z powodu tey Nominacyi przestała była, lecz podobnież bez skutecznie swoie reprezentacye Izbie Edu=
kacyjney.

Instrukcyi punktu 6. Art. XXI. wyięta była Rada Szkoły Gł. przez Kraiowe i Zagraniczne niektóre Gazety, obwie=
szczenia o wakuiących Katedrach, ogłosiła termin i warunki dla zgłaszaiących się, tym sposobem potrzeb=
czydziałaby były wszystkie programmata postrzegane, a potem także każdy staiący się udowodnić=
by iescze musiał swey zdatność. To prawo służyło Akademii odwiecznie, do tego ią upoważniało Urządzenie,
tak iest po wszystkich Akademiach, po czém dopiero wraz z Aktami przesłałaby Izbie Eduk. swoie Opinie
i z prośbą o nominacye, tym czasem Izba Eduk. Radzie Szk. Gł. to przyganiła, sobie Programmata odesłać kaza=
ła, wszystko spełzło na niczem z krzywdą dobrey wiary Rady Szkoły Gł. Gdyby to było się nie podziało, byłyby
Katedry, które iescze wakować mogły, obsadzone zdatnemi Nauczyc., ~~iezeli sa~~ a zatem ieżeli były wakuiące
niektóre Katedry, to nie Rada Szkoły Gł. temu była winna.

Od roku Szkolnego JP Dolasiński Urzędnik Zdrowia Dywizyiny, podziękował za Urząd Professora Chirurgii i Sztuki położniczey
teoretyczney, Rada Szkoły Gł. zaradzaiąc temu, prosiła za JP Jaworskim, o którym było wyżey, Izba Edukacyjna przysłała dla
niego Patent na Professora tey Nauki. Ztąd pokazuie się, że Etatem z Grud. 809 był mianowany Pfr tey Nauki, a zatem mia=
nowanie Pfrem JP Jaworskiego na przedstawienie Rady Szkoły Gł., nie może być poczytywane za mianowanie Pfra,
którego nie było, iak to zdaie się być wystawianem w Sprawie z Szioletu Urzędowania na kar. 46.

W krótce dostała Rada Szk. Gł. od Izby Eduk. uwiadomienie, iż JP Stube mianowany został Pfrem Matemat. Wyższey w Szk.
Gł., a to w skutek odbytego examinu przed XX Piiarami w Gimnazyum Warszawskiem. Wiadomość ta nie mogła być przy=
iemną Radzie Szk. Gł., dowodziła bowiem nie praktykowanego poniżenia i nieufności, ~~takiéy~~ była oraz przeciw wszelkim
Akademii prawom. Nigdzie bowiem w żadney Akademii, w żadnym Kraiu, niemasz tego przykładu, i niebyło nigdy, żeby do
Szkoły Gł. na Pfra examinowali Pfrowie Gimnazyalni, i owszem zupełnie przeciwnie wszędzie było praktykowanem,
a nadto Izba Eduk. odmówiła [:iak było wyżey:] Akademii prawa, sądzenia o zdatności Osób na Urzędy Nauczycieli po
Szkołach i w Akademii, a prawo examinowania na Pfra w Szkole Gł. przyznawała Pfrom Gimnazyalnym. Jednego
zdania z Radą Szkoły Gł. Rektor, uchwalono, aby przestać w tey mierze prośby do JW. Ministra Spraw Wewnętrznych
~~przy przyięto~~ Na następującem Posiedzeniu z perswazyi Rektora podał JP Stube Pismo iakieś w mieysce Programmatu,
Rada Szk. Gł. wierna pierwszey swoiey Konkluzyi, postanowiła oczekiwać Reskryptu odpowiedniego, na podane swe prośby, lecz
Rektor iuż iawnie teraz różność zdania oświadczył, rozpisał się na Posiedzeniu, i co mi dobrze wiadomem iest, bo XX Jarowski przyniósł mi
do przeczytania Pismo Rektora, opisał w nieprzyzwoitey postaci Członków Rady Szk. Gł., tak iak ie w przywatnych ~~partykularnych~~ z niektóre=
mi Członkami Izby Edukacyjney Korrespondencyach opisywał.—

Odtąd Rektor, który delikatnie burzył Osoby i szukał niezgody, z nieporozumienia i nieporządku, uniżaiąc się w tem, aż do pod=
burzania Stróżów i Sługi, zaczął iawnie, Otwarcie i burzyć, [mam tego oryginał pisma iego w ręku i inne dowody liczne]
usiłował bowiem bez względu na sprawę ogólną, dawać protekcye Osobom nie maiącym prawa, albo zupełnie przeciw Etato=
wi, owo zgoła chciał, aby wszystko do woli iego się stosowało, bez względu, czyli można było lub nie? perswazye nie tylko

nie skutkowały, ale owszem były powodem do zniecierpliwienia perswaduiącego, a nie mogąc dotrzymania przyrzeczeń Klientom, oburzała go. Tlał w Nim duch zemsty, ~~[illegible]~~ podburzania jak dopiero było wyżey, i oczernienia były sposoby, do utorowania sobie zemsty, teraz zaczął iuż iawnie działać i dowodzić, do czego dążył, bo w d. 8 Grud. 810 zezwawszy Osoby na Radę Szk. Gł., sam nie przyszedł, przysłał tylko na piśmie zapytanie, czyli Rada Szk. Gł. zechce Mu dobrowolnie oddać Kassę i Kancellaryą pod Jego zarządzanie, a Osoby inne Radę składaiące, aby się zrzekły głosu decyduiącego, zamieniaiąc go za doradcy. Rada Szk. Gł. Urządzenie d. 2 Grud. 809, iako nie uchylone żadnym Zezwoleniem Nayiaśnieyszego Pana, poczytuiąc za zasadę swego postępowania, bo bez tego iey Urzędowanie było żadnem, odpowiedź w Protokole zapisana w Extrakcie Onemu posłała, że na fundamencie Urządzenia, do tego zapytania affirmative przychylić się nie może, Nie przestał na tem, żądał osobnem pismem, aby i Osoby nie przytomne dały swoie deklaracye, które podobnież negative na piśmie dane, przestanemi Mu zostały.

W dniu 15 Grudnia 810 nastąpiło rozwiązanie Rady Szk. Gł., w sposobie, iak gdyby one było w skutku przewinienia i iakoby przedsiębrano go dla uspokoienia Burzycielów, a Rektor, który wiedział o wszystkiem wprzód dobrze, który zamiast w skutek sposobu przestrzegać całości praw Szk. Gł., sam przez oczerniaiące pisma nayusilniey przyczynił się do tego, który w dzień ten kilkokrotnie uprzykrzał się Prefektowi o przyśpieszenie tegoż rozwiązania, a nawet nie spokoyny, wychodził z Izby Posiedzenia po dwa razy i Bedellę posyłał do Prefekta z prośbą o przyspieszenie, w chwili, gdy przybył do teyże Izby Prefekt, z iednym Radzcą, z Sekretarzem i Kalkulatorem, Rektor, co samego Prefekta i wszystkie Osoby niesłychanie zastanowiło, nie wachał i nie wstydził się udawać zadumienia i zadziwienia, iakoby o niczem nie wiedział.

Wydarzenia po rozwiązaniu Rady Szkoły Główney.

Już z tego, co dotąd się mówiło, a co nawet z Zwierciadła maiącey napis Sprawa z 5cio letn. Urzędowania Izby Eduk. widocznem iest, że taż Izba źle ~~[illegible]~~ uważała Urządzenie d. 2 Grud. 809, że nie sprzyiała intencyom i zamiarom Rady Szk. Gł., co same odmawiania iey reprezentacyom i prośbom okazuią itd — ~~[illegible]~~ więc, zdaie się, były powody do rozwiązania Rady Szk. Gł., a nad to oczernienia Osób przez Rektora, bo Osoby, które w skład teyże Rady wchodziły, żadney inney kanaryi, iak domyśli się nie umieią, gotowe zawsze i wszędzie zdać nayzumienniey sprawę z swego urzędowania, z swych nawet chęci dla sprawy oświecenia publicznego, iak tego dowodzi Supplika podana do Nayiaśnieyszego Pana, o którey będzie niżey —

Powiedziałem dopiero wyżey, że do rozwiązania Rady przyczyniło się oczernienie Osób przez Rektora, domysł ten nie iest bez fundamentu, bo wkrótce po rozwiązaniu Rady Szk. Gł. ~~[illegible]~~ pośród rozmaitych na też Osoby pocisków, rozeszła się była wiadomość, iakoby iedna z Osób, uniósłszy się raz, kazywała Rektorowi ustąpić z Izby Posiedzenia, bayke tą ~~[illegible]~~ tyle ważono, bo nie spodziewano się, żeby w niey miały być ukryte naypotężniejsze i naygorsze z Strony Rektora zamiary. Jakież były te zamiary, oto udać i okazywać tym sposobem, że Zgromadzenie to było burzliwe i kłótliwe, iak o tem przekonała nas następuiąca okoliczność, toiest iż iednemu z Członków Rady Szk. Gł. przedtem składaiącej, sam JW. Prezes Izby Eduk. w miesiącu Sierpniu 811 u siebie w Warszawie powiedział, iż w Radzie tey były do tego punktu kłótnie iż Rektorowi kazywano ustąpić z Izby Posiedzeń, na co gdy tenże Członek oświadczył, że tego przypadku nie było wcale, i że to iest udanie z Strony Rektora, tedy Sam JW. Prezes rzekł iż to iest Extraktem Autentycznym z Protokołu Obrad dowiedzione, Ów Członek stał iak w samey rzeczy Ołtarz, zaświadczyć powinny były, że deklarował, że i cały ten Extrakt takowy, ieżeli był z Protokołu po pieczęcią sporządzony, iest zmyślony, nie ma za sobą prawdy.

Że Osoby, które wchodziły w skład Rady Szk. Gł. pewne były swego postępowania i swych intencyi dla dobra ogólnego, dowodem iest Supplika podana Nayiaśnieyszemu Panu, w którey przedstawiwszy interes, dopraszały się o wyznaczenie Kommissyi, i orzeczenie na siebie, w przypadku, gdyby się pokazały być winnemi, lub o powrócenie siebie do swych mieysc, w przypadku, okazaney niewinności. Jeżeli były winnemi te Osoby kary, dlaczegoż Rektor ~~[illegible]~~ przed Członkami Wydz. Lekarskiego, które się na tey supplice podpisały były, dla odwiedzenia ich od spólney sprawy, obiecywał im Katedry, iakoż przy nich pozostali, odgrażaiąc oddaleniem innym, co też uskutecznił się sposobem iakimby w Akademii zdarzyć ~~[illegible]~~ egzystować nie postąpiono, z ukontentowaniem i przechwalaniem, powtarzał, że ta supplika

iest w dobrem schowaniu, i bez skutku, co też iak z wypadków widać, takiey w rzeczy samey obrot i koniec wzięto; dla czegoż więc Rektor cieszył się z tego? owszem powinien się był martwić tem, że prawda w swoiey postaci nie pokazała się, którą mógł w swem sumnieniu bydź pewnym, że rzetelność i prawda, towarzyszyły iego donoszeniom i czynom; bo co się tyczy Osób żalących się, te rzetelnie i szczerze zmartwiły się tem wydarzeniem, że Suplika ta bezskutecznie i bez żadney odpowiedzi w niepamięć puszczoną została. I owszem nie dosyć na tem, że osoby te nie znalazły sposobności wykazania swoiey niewinności i udowodnienia prawdy, ale nadto stały się przedmiotem nayzłośliwszey zemsty Rektora, ~~powinno~~ poddawano ie z ~~Stanu~~ Naueyciela, bez oskarżenia, bez winy, bez przekonania, bez Sądu, bez opowiedzenia nawet wcześniey, tylko w Etacie pogaszczerano, a nadto bez zaspokoienia ich w wysłużoney im należytości, tak dalece, że to, o iak wyżey powiedziano było, słuszne miesca nie miało, i nie iest dopełnionem, kiedy inne Osoby nadebrały, iak np. JP. Markowski przeszło 300 zł w skutek mylnie sporządzonego rachunku nadebrał.

Dla krótkości pomiiam tutay wiele bardzo szczegołow, któreby okazały, iż zginęła właściwa Akademii reprezentacyia, iż wszyscy dziś Osoby nie są w stanie dania żadney informacyi, że wiele z nich nie zna związku Nauk, Stanu Akademii, że wiele z nich nie ma prawdziwego ducha poświęcenia się rzeczy publiczney, ~~a mnieysza o nich mowić przez swoie trudności spraw publiczney, ale~~ [illegible] ~~tak iak by wypadało~~ ale nie mogę na dowód tego pominąć następuiącey szczególnieyszey w swoim rodzaiu i w swoich wypadkach okoliczności: W miesiącu Czerwcu czyli Maiu 811 JP. Dembek były w ów czas Urzędnik Zdrowia 1 Klassy przy Połku 12 życzył sobie bez Examinu zostać Doktorem Chirurgii i otrzymać Dyploma, Rektor i Dziekan Wydziału Lekarskie JP. Markowski przyrzekli mu to, i zapewnili, tak zapewniony, obchodził Członków w Wydziale rekommenduiąc się im, w tey mierze, przyszedł także i do mnie, bo iestem w ówczas byłem Członkiem, lecz ia iak nayszczerzey wymówiłem mu się, że nigdy prawa, od którego tyle złego lub dobrego zależy, nie poświęcę przyiaźni, że nam nie wolno i nikomu uwolnić go od Examinu, że w zakład dobrey chęci dla niego, zgodzę się na uwolnienie go od Taxy, bo nam tę iako wszystkich naszą, poświęcić i odstąpić wolno, ale przeciw prawu postępować nam nie godzi się, że ia iako Członek Policyi Med. i Medycyny Sądowniczey za nayistotnieyszy poczytuię sobie obowiązek, nie przychylać się do tey iego prośby. Uwiadomiony zapewne przez niego o tem ~~Rektor~~ Dziekan zwołuie pod innym pozorem na posiedzenie, a widząc że JP. Kozłecki i ia nie byliśmy przytomnemi, tylko Osoby nie znaiące tyle ieszcze praw, wprowadził ten interes, lecz gdy i te oparły się, odłożono Posiedzenie, na które nie wiedzieć iakiem prawem nas dwóch nawet nie wezwano. Lecz i tak zamiar i przyrzeczenie Rektora i Dziekana, przeciwne prawom, tak w ogóle szkodliwe, bezskutecznie spełzły, Dziekan uniesiony gniewem na to wydarzenie, odważył się ieszcze nie wstydził się, iż zaniósł oskarżenie do Izby Eduk. Członków owe które były na Sessyi, chcąc się zasłonić przeciw tym oskarżeniom, podały do Izby Eduk. opis tey całey okoliczności. Gdy się to podziało, Wydział za swą gorliwość, prawdziwie ukaranym został, bo mu sposobem takie w żadney Akademii nie praktykowanym odebrano moc Doktorowania, a tak Wydział i Osoby pełniące z przysięgi przepis względem examinów i promocyi, za tę chęć zachowania się ściśle wedle praw, został ukaranym, Kandydaci Medycyny widząc iż tu wydoktorować się nie mogą, rozjechali się do obcych Akademiów z krzywdą honoru Akademii Kraiowey, i pieniądze posłały za Kray, które na utrzymanie siebie i opłacenie taxe wydać muszą, Kray i Woysko potrzebuią Urzędników Zdrowia, przez półtora roku byłoby ich przybyło, Nie odięto tey władzy Wydziałowi Filozof. chociaż Doktorów Filozofii Kray nie ma pilney

potrzeby, chociaż w tym Wydziale, bez żadnych formalności istotnych z prawa, bo bez examinów, dosyć narobiono i natworzono po rozwiązaniu Rady Szkł. Głł. Doktorów.

Wyjaśnienia czyli przypisy.

I. Dawniey za Komm. Eduk. kurse Nauk były dwóch letnie, i było prawo, iż Wice-Prof. ucząc przez dwa ~~razy~~ kursa czyli przez lat 4, nabywał prawa do Katedry aktualnie, którey uczył w charakterze Wice-Profa, stąd było, iż w Etacie byli Zastępcy z pensyą w 2/3. Widoki korzystne stąd dla Akademii i Nauk, były następujące: 1o Młody zaczynający uczyć w randze Zastępcy Prof., byłby w potrzebie, dawania wszelkich dowodów usilności i posługiwania się, tudzież dobrych obyczaiów, dla nieстracenia mieysca, a tak wdrażałby się, i wciągnął przez lat 4 w nałóg bydź pilnym i pracowitym, a tak zgodnie z dobrem Kraiu, honorem Akademii i pożytkiem Uczniów, liczyć można było na to, iż z czasem Szkoła Głł. miałaby była wszystkie Katedry obsadzone ludźmi zdatnemi i prawdziwie godnemi; kiedy 2o Młody Człowiek bez zasług i udowodnioney zdatności, takowey spuścić się może, nie ma iuż bodźca do pracowitości i poświęcenia się, bo nie ma też i nadziei czyli expektatywy, któraby go zagrzewała, któraby go nawet zniewalała, a do tego zrobiwszy go aktualnym, choćby był nie pilnym a nawet nie zdatnym, chociażby i obyczaiach iego, coś było naganném, trudniey iest oddalić go, uwaga ta wyciągnięta iest z przykładów i doświadczenia. Nakoniec 3o przez opłacanie Zastępców w 2/3 przez lat 4 zyskiwałby fundusz, kwoty stąd w Kassie funduszowey pozostaiące, postrzyłyby były, na kupno Xiążek do Biblioteki, co byłoby źródłem pomocném do wydoskonalenia się samych Profów, i dawania Nauk z tem większą dokładnością, posłużyłyby były do nabycia narzędzi etc, co miałoby było wpływ na większy Nauk postęp.

2. Do których Katedr nie można było tak na prędce mieć zdatnych Nauczycielów lub Zastępców, te nie obsadzonemi zostawiono, uważano bowiem, iż lepiey żeby takowe wakowały, iak żeby kto ich podeymować się miał na to, żeby były dawane nie dokładnie lub wcale niedorzecznie, ~~[illegible]~~ poleconém iednakże było Radzie Szkł. Głł. przez punkt 6 Art. XXI, ażeby temu iak nayprzyzwoiciey zaradziła, iakoż iedne mieysca zostały osadzone, względem drugich uczyniła krok przez wezwania w Gazetach Kraiowych i zagranicznych, iak to wyżey położonem było. Jakie były Katedry, które wakowały, dla porównania z tem, co powiedziane iest w sprawie z 5letniego urzędowania na kar: 45: tu się iuż wylicza. W Wydziale Nauk Prawa: Katedry dwie Ekon. Polit. i Statystyki Kraiowey, /: do którey były iuż Kandydaci :/ tudzież 2ga Prawa Kanonicznego, /: do którey także był Kandydat :/ do Katedra Prawa Naturyczne była w Etacie zapełniona, tylko przez złożenie Urzędu Profa przez JPo Jamuszewicza zawakowała, i do tey byłaby Rada Szkł. Głł. zaradziła, gdyby rozwiązanie iey we 15 Grud. 810, nie było poprzedziło terminu, od którego JPo Jamuszewicz miał przestać uczyć, to iest 1go Stycznia 811. W Wydziale Nauk Filozof.: Matematyka Wyższa /: do tey iescze Uczniów przysposobionych nie było, iak się to pokazało, gdy JPo Hecke zaczął uczyć — Optyka etc i Astronomia z połączonym Dyrektora Obserwatorii Urzędem, /: do tey, iak iuż wyżey było, nie było usposobionych Uczniów :/, Mechanika, Hidraulika i Architektura Hidraul. /: o tey było wyżey, iak Rada Szkł. Głł. zaradzić chciała :/ Literatura polska, Łacińska i Francuzka /: do tey trudno było znaleźć, iak należy Profa :/ Historya Starożytności — Bibliografiia z Urzędem Bibliotekarza /: co w tey mierze nastąpiło, a co było przez Radę Szkł. Głł. przedsięwzięte, było iuż wyżey :/ Urzędy Pomocników wakowały w Etacie następuiące :- Wice-Bibliotekarza, Assystenta czyli Adjunkta do Obserwatoryum i Mechanika fizycznego.

3. Proponowany także i przyięty przez Urządzenie Instytut Krakowski podzielony na swoie Sekcye, podług podziału i związku Nauk, za sprowadzeniem tego Instytutu, następuiące pożytki byłyby widoczne, 1o

Wszyscy Prezesowie i Zastępcy w oznaczonych na Posiedzeniach szczególnych przedmiotach, musieliby byli wypracowywać rozprawy, co byłoby probierskim kamieniem ich pracowitości, a bodźcem do niey, przez to nabywaliby wszyscy obszernieyszych coraz wiadomości; te rozprawy czytaliby na Posiedzeniach publicznych i wysłowiali się na czem właśnie teraz zdaie się brakować Szkole Głównej, i rzadko bardzo bywaią posiedzenia publiczne, zaledwo, że na rozpoczęcie biegu rocznego nauk. I stąd zaymowałby się na przeszłe Kraiu, dużo dostrzegania, doświadczeń i odkryciów, przez drukowanie godnych druku rozpraw, rozszerzałoby się światło po Kraiu, a drukarnia odnosząc stąd korzyści, dostarczałaby znowu na Bibliotekę funduszów, do zakupowania, iak naynowszych i nayświeższych dzieł, z którychby były znowu nowe na dal materyały do rozchodzenia się wiadomości Naukowych po Kraiu.

4. Szkoła Główna za czasów Jagiełłów i do Reformy i po niey, zawsze miała dozór nad Szkołami, dostarczała tam Rządzców i Nauczycielów, a od czasu Reformy posyłała Wizytatorów, nie więc ~~t~~ nie przeciwiła się tey hierarchiczny porządek, konstytucyi Monarchiczney, wszakże i Zakonów Hierarchię czystą. Z takowego dozoru i porządku następuiące rzeczywiste były pożytki 1° Professorowie posyłani na Prowincye wszyscy w iedney Szkole, pod iednemi Professorami i iednym Rządcą czerpali nauki, wszyscy więc w iednym ducha ~~[illegible]~~ i sposobie uczyli Młodzież Narodu, z tym sposobem pozostawała owa tak potrzebna w Narodzie naszym iednostayność ducha Narodowego, szczęśliwy ów skutek tego zaprowadzenia iest skutkiem. 2° Wszyscy Kandydaci do Stanu Nauczyc: obowiązani byli odbywać rok próby słuchaiąc lekcyi przepisanych, po tym roku zdawali examina z postępu w Naukach, a Prefekt Kandydatów zdawał o ich obyczaiach, którzy pozostali, dawali skrypt na piśmie, mocą którey obowiązywali się do odsłużenia pewney liczby lat, przez które odliczano im pewne kwoty, na wynadgrodzenie kosztów łożonych na ich Edukacyą. ✕✕ przez ciąg swey Kandydacyi musieli na przepisane lekcye chodzić, i każdy corocznie publicznie dwa razy odbyć musiał Dysputę, raz z przedmiotu z Umiejętności fizycznych i Matem: drugi raz z Nauk Moralnych i Literatury. I tak w miarę roku swego pobytu, kto z Inwestyga miał z Matem: aż do Kalkułu Dyfferencyon: Integralu ~~[illegible]~~ i Variationi. Inny z Fizyki aż do Astronomii i Nauk o świetle, Inny z Hist: Natur: i Chemii, w drugiem podobnie z prawa Natury, polit: i Narodów, Kraiowego kończ, rozbiór i wykład iakiey Mowy lub Wierszy z naywybornieyszych Pisarzy Łacińskich za tym, napisać i oddać przygotowić, czyli wysłowić Mowę w przedmiocie ~~przez siebie~~ sobie podanym, przez siebie napisaną. – Oprócz tego coroczne przychodził 4 razy w roku na Klassę, to iest iak zwano, oppugnować owego, który dysputę odbywał, te wszystkie Posiedzenia odbywały się w przytomności Prezesa Kollegium, Prefekta Kandydatów i Professorów tych Umiejętności, z których odbywała się dysputa, tudzież innych gości i Audytorów Lekcyi Publicznych, często bywał i Rektor Szk: Gł: 3° Wizytatorowie ieden z Wydz: Umiejętn: Matem: i fizycznych, drugi z Wydz: Nauk Prawa i Literatury wyjeżdżali corocznie w Maiu, na wizytę Szkół, wchodzili we wszystko iak nayściśley, co potrzebowało zaradzenia, zaraz z miejsca donosili, za powrotem ich do ~~[illegible]~~ Krakowa w Lipcu, zaczęły się zaraz Posiedzenia Delegacyine Szk: Gł:, na których zaraz układano Listę Osób, iednych dla wyższych przyczyn w inne mieysca przenoszone, na mieysce tych, którzy porzucili Stan Nauczyc: lub odbywszy lata, dłużey uczyć niechcieli, tudzież tych, którzyby z iakich powodów na oddalenie zasłużyli, zaraz z Seminaryum Kandydatów przeznaczano innych, tak ułożony Etat, posłano do Kom: Eduk: po aprobatę, która gdy przyszła, zaraz wychodziły Uwiadomienia, i każdy wcześniey czas na mieysce swoiego przeznaczenia wyjeżdżał. Potem ułożono Etaty pensyi, posłano do Kom: Eduk:, tam Kassa ieneral: one wyexaminowała, a gdy przyszły przez Kom: Eduk: approbowane, rozesłano ie Rządcom Szkół, a Kassa ienerał: płaciła Assygnacye. To się odbywało, tak regularnie że wszystko szło w porządku i w czasie, nigdy żadnego opóźnienia nie było, nie brakowało na Professorach, Polaków uczył Polak, był więc duch iednostayny w Narodzie, Niemca uczy Niemiec, za co Polska ma uczyć Niemiec, Anglik, Włoch lub Francuz, a tak ma się robić różność ducha w Narodzie, za co nie zaciągnie słowiec.?

✕ ~~[illegible] roku nawet na zaczęcie roku szkolnego nie było Dysputacyi~~. ✕✕ Prawo po Szkołach były bez porównania mnieysze pensye, dla tego wystarczał fundusz, ale za to brali pensye dorobkowe zwane, to iest w rok 50 zł wyżey, a po uczonych latach 20, mieli pensyie wysłużone po 1000 zł co roku, to zapewnienie wynadgradzało szczupłość pensyi.

5. Kiedy widzę z jaką usilnością Młodzież Prowincyi Ruskiej przykładała się do Nauk, i z widoków, jakie chciała Akademia wprowadzić na Rusi, ale pomimo większych jak teraz funduszów, dopełnić tak zbawiennych zamiarów nie mogła. Znałem bowiem jak wielkiej kosztów potrzeba było na pierwotne naukowe i [illegible] tne Naukom Zakłady, jako to Gmachy i Budowle, na Obserwatoryą, Ogród Botaniczny itd., ile kosztów potrzeba było na narzędzia, Muzea, Gabinety, Biblioteki — Lecz nie przepominała najistotniejszej jeszcze rzeczy, potrzeby Osób zdatnych do Nauczenia i funduszu na pensye dla nich; każdy Polak kochający swoją Oyczyznę, nie może tylko pragnąć upowszechnienia Światła w Narodzie, i radby widzieć, jak najwięcey zakładów Naukowych, ale ileż to niestety! dla braku funduszów, do czystych tylko intencyi należeć i czasowi zostawionemi być musi.

6. Na tej Supplice dla tego Osoby Wydz. Lekarsk. podpisały się takie były po Osobach, które Kadr. [illegible] daty, bo ten Wydział w dawnym składzie najwięcey pokazał chęci dobrych dla sprawy publiczney, co wypływa[illegible] z [illegible] okoliczność. Za Rządu Austr. było ustawą, iż były taxy od promocyi i Examinów rigorosów [illegible] nych, te brali Profesorowie, ten powinien za sobą, wniosłem z tego powodu, na Sessyi, żebyśmy w celu dania dowodów szlachetnego poświęcenia się sprawie oświecenia, tych tax nie brali, ale one na zaprowadzenie Biblioteki Wydziału Nauk Lek. przeznaczyli. Były zdania pro & contra, uzyskał się większością głosów mój wniosek; na następującem atoli Posiedzeniu rzecz odroczono, względem uchwały, iżby to assekurowanem być miało. Na tem ~~tedy~~ następującem Posiedzeniu Dyrektor Wydz. oświadczył darować do Bibliot., o której rzecz być miała, rzadki Manuskrypt Thomae Fei, po czem przymówiłem się, aby oświadczyć podziękowanie WW. Dyrektorowi, który nam w tej darowiźnie dał oraz przykład godny naśladowania, a zachęcone tem Osoby i zagrzane, obiecywały wszystkie z własnych Bibliotek ofiarować niektóre dzieła. Szczególniey w tej ~~[illegible]~~ chęci dystyngwował się JP. Czerwiakowski, który obiecywał pod niektóremi warunkami całą swoją Bibliotekę, rysunki i narzędzia. Podziękowałem mu w imieniu Wydziału na Sessyi, ~~[illegible]~~ i wniosłem iż moją myślą byłoby, ażebyśmy, skoroby nas pensye dochodziły, zrobili Subskrypcyę na abonowanie pism peryodycznych i ~~[illegible]~~ Journalów. Tym sposobem miała powstać Biblioteka, dla wszystkich uczących i uczących się w Wydziale Nauk Lekarsk. w Akad. Krak., mająca zawierać od razu przeszło [illegible] woluminów, omnis aevi, Rysunki, a nawet skład wielu narzędzi, taki ten opis był warunkowy, ~~[illegible]~~ gdy później Osób kilka z tego Wydziału, że tak powiem wzgardziło, między które i ja [illegible] za mój gorliwość należę, Osoby wszystkie cofnęły swe warunkowe ofiary, a tak upadł Zakład pożyteczny. Ja z mojej strony oświadczyłem i dotrzymałem, że skoro odbiorę pieniądze z Tax [illegible] Examinowych, na mnie przypadające, kupię za nie książek, i złożę je w ofierze na rzecz Biblioteki Wydziału Lekarsk. — mogę być pokrzywdzonym, mogę być nieszczęśliwym, kiedy taka okoliczność dla mnie wypadło, ale nie potrafię na chwilę zmienić przychylności i gorliwości dla sprawy publiczney, — i zapewne, jeżeli okoliczności moie kiedy pozwolą mi, nie uchybię dać dowodów, że byłem i jestem prawdziwym Polakiem, chociaż noszę niemieckie nazwisko.